

KO VAS OBIŠČE MALČKOV NAMIŠLJENI PRIJATELJ

Ste ugotovili, da ima vaš malček prijatelja, ki je njegov stalni sopotnik, ne potrebuje vaše pozornosti, ne zahteva igráč, vendar je vedno pripravljen na igro? Najbolj pa vas muči dejstvo, da je vedno povsod prisoten, vi pa ga nikoli ne vidite? Ampak je res! Tudi takšni obstajajo, in sicer najpogosteje le v glavah vaših malčkov, ki si s pomočjo domišljije ustvarijo »namišljenega« najboljšega prijatelja.

(Film o otrokovem namišljenem prijatelju: »Crni Fred«)

Naj vas potolažim, namišljeni prijatelji so nekaj **povsem normalnega** in so pogost pojav pri otrocih. Okoli dve tretjini malčkov si v svoji domišljiji ustvari namišljenega prijatelja, ki je lahko oseba, žival ali celo predmet. Pri mnogih pride do tega od **tretjega do petega leta starosti**, najpogosteje v obdobju, ko začnejo razvijati lastno identiteto in preizkušajo mejo med fantazijo in resničnostjo. Nekateri si ustvarijo **stalne** namišljene prijatelje, drugi **občasne**, tretji imajo namišljene prijatelje **s posebnimi sposobnostmi**, konec koncev pa je vse le stvar razpoloženja malčkov.

ZAKAJ SI OTROCI USTVARIJO NAMIŠLJENE PRIJATELJE?

Za to obstaja več razlogov:

- Namišljeni prijatelji dajo otrokom priložnost, da imajo nadzor nad okoljem, medtem ko lahko resnični prijatelji preprosto vzamejo igráče in zapustijo igro, lahko pride do prepira med igro, česar pa namišljeni prijatelji ne naredijo in ravno zaradi tega so idealni.
- So odlične žrtve, na katere otroci lahko zvalijo krivdo za vragolije. Vašemu malčku je lahko tudi neprijetno pokazati, kadar mu kaj ni prav, medtem ko namišljen prijatelj s tem nima nikakršnih težav.
- Namišljeni prijatelji lahko otroku ustvarijo občutek varnosti in lagodja ter na ta način ponudijo možnost, da pokažejo zaupanje in pogum (otrok svojemu

namišljenemu prijatelju pove, da pod posteljo ni nobene pošasti in na ta način pomiri samega sebe).

- Namišljeni prijatelji so vedno prisotni in vedno pripravljene na druženje, medtem ko za prave prijatelje to ne velja vedno.

Otroci namišljenega prijatelja sprejemajo kot del svojega domišljjskega sveta, sestavni del igre in **ga dobro ločijo od realnosti**. Prijatelj je lahko tudi podpora pri nadzoru sebe in okolja, v katerem otrok živi. Nadomešča osebe, omogoča prilagajanje, obvladuje strahove, premaguje osamljenost. Za večino otrok so namišljeni prijatelji le igralni partnerji, ki jim nudijo družbo in zabavo. Starši se pogosto bojite, da otroke namišljeni prijatelji odvrnejo od pravih prijateljev, vendar so raziskave dokazale, da so te trditve neresnične. **Tisti otroci, ki imajo namišljene prijatelje, imajo tudi veliko pravih prijateljev, s tem, da imajo bujno domišljijo, bogat besedni zaklad in veliko sposobnost za samostojno igro.**

ALI SO SKRBI POTREBNE? V VEČINI PRIMERIH NE ...

Ali je otrok socialno neprilagojen, čustveno zavrt, trpi zaradi pomanjkanja stimulacije ali kaj podobnega? Tukaj rdeči alarm ni potreben. **Namišljeni prijatelj je le produkt radovedne in ustvarjalne misli, s katerim si otrok želi razložiti svet okoli sebe.** Ti prijatelji so vse prej kot škodljivi, saj otroka vzpodbujajo k razvijanju raznolikih odnosov v kritičnih trenutkih njegovega socialnega življenja ter mu dovolijo raziskovati področja, ki se nanašajo na kontrolo in disciplino. Včasih so namišljeni prijatelji lahko tudi negativni, kar je pravzaprav zaželeno, saj otrok lahko preko njega sprošča svoja negativna čustva in jih tako tudi lažje predela. Namišljeni prijatelj, tako pozitiven kot negativen, lahko otroku pomaga razumeti njegova čustva (npr. če otrok polije sok, za to obtoži svojega namišljenega prijatelja, saj se s tem sooča s svojo krivdo, kar je povsem naravna strategija). Prav tako starši lahko opazite, da se lahko otrokov odnos do namišljenega prijatelja ob velikih spremembah zelo spremeni (rojstvo sorojenca, ločitev ...). Če takrat dobro opazujete svojega otroka, lahko velikokrat razberete občutke, ki izvirajo iz njegove notranjosti in ob tem ugotovite tudi, kako se je vaš otrok soočil s spremembo in lahko ukrepate, kadar je to potrebno.

... VČASIH PA ...

Ko se otrok zdi odmaknjen, pasiven, se umika vase ter ne loči med svetom domišljije in realnostjo, liki pa postajajo tako ali še bolj realni kot resnični ljudje, se je treba posvetovati s strokovnjakom, saj je otrok lahko v takih situacijah po psihičnim stresom. Starši v takega otroka ne silite z vprašanji, ker lahko dosežeta samo negativen učinek (otrok se zapre vase ...). Najboljše je, da obiščete strokovnjaka (npr. psihologa ...), ki mu otrok zaupa in tako boste skupaj našli pot do rešitve. Strokovnjaki pravijo, da je stik z namišljenim prijateljem dokaj normalen nekje do časa, ko nastopi puberteta.

ODZIV STARŠEV

Z otrokom se je dobro o prijatelju pogovoriti, če seveda ne bo imel nič proti. Lahko povprašate o značilnostih namišljenega prijatelja, nekateri starši ga vključijo v vsakodnevne dejavnosti družine (postavijo pogrinjek tudi za namišljenega prijatelja, rezervirajo stol tudi zanj ...), kar ni nič narobe. Pomembno pa je, da poskušate ohraniti ravnotežje med domišljjskim in realnim, zato ni priporočeno, da otroku kažete pretirano navdušenje nad namišljenim prijateljem, kar pa seveda ne pomeni,

da prijatelja ne sprejmate. Raje vzpodbujajte igro v realnem svetu ter vzpostavljanje realnih prijateljstev. Kljub temu pa jih ne silite v prijateljstva, za katera ste se vi odločili, da bi bila zanje najboljša.

Pa uspešno! ☺

Pripravila: svetovalna delavka Sergeja Hudolin, univ. dipl. psih.